

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

FORUMA ZA SLOBODU ODGOJA

20
24

Nismo svi jednaki

Dora Tremboš, 5. r., OŠ Matija
Gubec Piškorevci

Oboji svijet natječaj, 2024.

Sadržaj

<i>Vizija i misija Forum za slobodu odgoja</i>	4
<i>Sažetak 2024. godine u Forumu</i>	5
1. SRETNJA I SIGURNA ŠKOLA	6
2. ODRŽIVA ŠKOLA	12
3. INKLUZIVNA ŠKOLA	15
4. RAZVOJ ŠKOLA I UNAPREĐENJE POUČAVANJA	19
5. DEMOKRATSKA ŠKOLA	22
<i>Forum za slobodu odgoja: organizacija 2024.</i>	27
<i>Financijski izvještaj za 2024. godinu</i>	39

Impressum

Izdavač: Forum za slobodu odgoja

Autori:ce: Mario Bajkuša, Ana Munivrana, Marina Brkić, Jelena Perak, Leila Younis, Vanja Kožić Komar, Martina Nekić, Ivana Lacko, Sara Strejček, Katarina Ivče Farnell

Zagreb, 2024.

Forum za slobodu odgoja je korisnik institucionalne podrške **Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva** za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.

Forum za slobodu odgoja je korisnik organizacijske podrške **Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj** u razdoblju od 1. 9. 2022. do 30. 4. 2024.

Izrazi koji se koriste u ovom Izvještaju, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Vizija i misija Foruma za slobodu odgoja

Vizija

Sretna, održiva, inkluzivna, suvremena i demokratska škola!

Forum za slobodu odgoja

Forum za slobodu odgoja osnažuje škole i odgojno-obrazovne radnice i radnike pružajući im podršku, edukacije i sadržaje za obrazovanje pristupačno svoj djeci.

Zalažemo se za obrazovanje koje naglasak stavlja na dobrobit učenika i učitelja, jačanje građanskih kompetencija i kritičkog mišljenja, uključivost te unapređenje vođenja škola.

Misija

Forum za slobodu odgoja razvija, potiče i provodi obrazovne programe i projekte te utječe na javne politike s ciljem unapređivanja obrazovanja u Hrvatskoj u skladu s temeljnim vrijednostima za koje se zalaže.

Vizija škole

Škola Foruma za slobodu odgoja podređena je dobrobiti učenika i učenica te je izuzeta od utjecaja i samovolje vanjskih čimbenika. Ona učenicima i učenicama omogućava da ostvare svoje obrazovne ciljeve i da razviju svoje potencijale. Učenik:ca je središte škole.

Ona odgaja za ljudsko dostojanstvo i jednakost svih ljudskih bića neovisno o njihovoj boji kože, etničkoj pripadnosti, svjetonazoru i drugim karakteristikama. Usađuje dužnost suprotstavljanja zlu i nasilju. Mjesto je slobode, kreativnosti i kritičkog mišljenja.

Ona je mjesto učenja primjenjivih vještina, znanja i stavova u skladu s najsuvremenijim spoznajama znanosti, umjetnosti i tehnologije. Ona je mjesto izvrsnosti poučavanja.

Ona je prostor suradnje ravnatelj:ica i učitelj:ica u kojoj su oni prepoznati i priznati kao stručnjaci i stručnjakinje koji žive svoj poziv posebno njegujući cjeloživotno obrazovanje. Oni su uzori učenicima u slobodi, kreativnosti i kritičkom mišljenju.

Ona je pokretač i mjesto okupljanja lokalne zajednice.

Optimizam i dalje postoji, a za njega se svi jednako trebamo boriti.

Oboji svijet, 2024.

Sažetak 2024. godine u Forumu

Godina 2024. bila je obilježena eksperimentalnom provedbom Cjelodnevne škole te Modularne nastave, ali i različitim događajima koji su se odrazili na sustav obrazovanja: incidentima vršnjačkog nasilja u školama; zabrinjavajućim podacima o mentalnom zdravlju djece i mladih; kao i tragičnim nasilnim napadom u Osnovnoj školi Prečko krajem godine. Ovaj je događaj ponovno potaknuo pitanje sigurnosti u školama, ali i pitanje nasilja i zaštite djece u širem smislu.

Agencija za odgoj i obrazovanje uvela je u sve škole program Abeceda prevencije koji provode razrednice i razrednici. Grad Rijeka pilotirao je novi program Zdravstvenog odgoja, a Grad Zagreb nastavio s provedbom programa Zajednica aktivnih građana i Škola i zajednica te pilotirao program Za sigurno i poticajno okruženje u školama. Odgojno-obrazovnim radnicama i radnicima povećan je koeficijent obračuna plaće, no ubrzo su najavljeni novi štrajkovi u organizaciji sindikata potaknuti dugotrajnim nezadovoljstvom statusom profesije u društvu.

Forum za slobodu odgoja nastavlja svoje djelovanje i posvećenost misiji osnaživanja učitelja i doprinosa suvremenoj, demokratskoj, sretnoj, održivoj i inkluzivnoj školi.

Na 59 seminara i događanja tijekom 2024. godine, okupili smo više od 1168 odgojno-obrazovnih radnica i radnika, donositelja odluka i mladih ljudi. Kroz obilazak brojnih škola i zajednica diljem Hrvatske imali smo priliku učiti i dijeliti iskustva, kako bi naše škole postale sretna, sigurna, inspirativna i uključiva mjesta. Neka od tih mjesta su: Jakšić, Križevci, Koprivnica, Virovitica, Sisak, Čakovec, Vrbovsko, Zagreb, Velika Gorica, Mala Subotica, Sv. Martin pod Okićem, Varaždin, Darda, Dubrovnik, Glina, Belec, Draganići, Sveti Križ, Rijeka, Split...

Promicali smo dobrobit i mentalno zdravlje, prevenciju nasilja, dijalog i komunikaciju, aktivno građanstvo, društvenu odgovornost, održivost, inkluziju te jednake mogućnosti za svu djecu i mlade. Naše su edukacije ocijenjene prosječnom ocjenom od 4,84. Provodili smo i 18 projekata te izdali 16 novih publikacija.

Učionica podrške, Sisak

1. SRETNNA I SIGURNA ŠKOLA

ŠKOLE PODRŠKE: učenje za otpornost, inkluziju i mentalno zdravlje

Socio-emocionalno učenje, emocionalna pismenost i mentalno zdravlje u fokusu su programa u kojem smo partneri s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku: „Škole podrške: učenje za otpornost, inkluziju i mentalno zdravlje”. Program se od 2021. godine provodi u Sisačko-moslavačkoj, od 2023. u Međimurskoj, a od 2024. i u Koprivničko-križevačkoj i Virovitičko-podravskoj županiji.

SURADNJA S UNICEFOM

Gimnazija Josipa Slavenskog, Čakovec

Nakon Sisačko-moslavačke i Međimurske, projekt se proširio na Koprivničko-križevačku i Virovitičko-podravsku županiju

Projektom [Škole podrške: učenje za otpornost, inkluziju i mentalno zdravlje](#) sustavno se podržavaju, povezuju i kontinuirano educiraju timovi odgojno-obrazovnih djelatnika u 92 osnovne i srednje škole u Hrvatskoj.

Središte projekta čini razvijen i organiziran **Program za jačanje socio-emocionalnih kompetencija djece i mladih** koji se sastoji od: *inicijalne edukacije o otpornosti i inkluzivnosti, podrške u daljnjem radu s djecom u nepovoljnom položaju, edukacije o kvalitetnijem partnerstvu škola i roditelja, supervizijskih grupa i podrške školskim timovima* u provedbi socio-emocionalnih radionica za djecu i mlade.

Uključeni učitelji i učiteljice dobili su i paket materijala koji se sastoji od tri priručnika: [Protresi](#), [Tvoja supermoć](#) i [22 ideje za otpornost](#), [Kreativne bilježnica za učenike i učenice](#) te [letka za roditelje](#).

U 2024. godini uspješno je završena i **V. Akademiju za ravnatelje:ice** koji su kroz petomjesečni sveobuhvatni program imati prilike ojačati svoje kompetencije u inkluzivnom vođenju škola s posebnim naglaskom na razvoj dobrobiti svih uključenih.

Važno se osobno osjećati dobro kako bi se i naši učenici mogli osjećati tako.

Nakon 18 godina radnog iskustva i puno odslušanih edukacija, ovo nisu prazne riječi već iskrena pohvala za izuzetno kvalitetnu edukaciju.

Kao stručna suradnica, edukacije su mi pomogle da osvijestim svoje stavove i potencijale. A onda i kako da to prenesem svojim učenicima.

Jačanje osobnih kompetencija za poučavanje međupredmetnih tema Osobnog i socijalnog razvoja te Zdravlja, osnaživanje za nošenje s različitim emocionalnim izazovima u radu u školi, ali i u privatnom životu.

Kao školski psiholog mogu reći da mi je ova edukacija bila izrazito korisna u svrhu ponovnog obraćanja pažnje na neke važne aspekte našega posla. Ponekad se u moru problema izgubimo i ne znamo odakle krenuti, a ova edukacija zaista inspirira, osnažuje i pokreće kotačiće kreativnosti.

Budući da se u svakodnevnom radu s učenicima i roditeljima susrećemo s mnogim poteškoćama, svaka edukacija je dobro došla kao podrška. Važan je i sam taj osjećaj da netko misli i na nas odgojno-obrazovne radnike te nam nudi neku pomoć i / ili je dovoljno i da nas samo netko razumije s čim se svakodnevno susrećemo.

Teme su vrlo aktualne, a posebno mi se sviđa što naglasak nije samo na učenicima kao što je to u većini edukacija, radionica ili seminara, nego se bavi i dobrobiti nas prosvjetnih djelatnika.

Projekt će se provoditi i u 2025. godini.

OŠ Molve

OŠ braća Bobetko, Sisak

Akademija za ravnatelje:ice

Program školske medijacije „Možemo to riješiti!“

Fokus programa školske medijacije je na projektima prevencije nasilja putem programa **školske i vršnjačke medijacije** koji se provode u školama već dugi niz godina, te smo u 2024. godini provodili projekte: *Možemo to riješiti - preventivni program školske medijacije* i *Možemo to riješiti: cjelovit pristup školskim procesima u prevenciji vršnjačkog nasilja*). Održali smo i niz

edukacija iz medijacije u sklopu Školskih preventivnih programa.

Projekt „**Možemo to riješiti: preventivni program školske medijacije**“ koji je financirao Grad Zagreb kroz natječaj za projekte udruga u području prevencije vršnjačkog nasilja započeo je krajem 2023. te se provodio do kraja travnja 2024., a bio je namijenjen školama s područja Zagreba.

U partnerstvu s OŠ Gustava Krkleca, OŠ Kustošija, OŠ Vugrovec Kašina te Učeničkim domom Športske gimnazije, u sklopu projekta održali smo Osnovni i Napredni seminar medijacije koji smo obogatili i novim sadržajima iz područja implementacije školske i vršnjačke medijacije.

Učenici i učenice rado sudjeluju u radionicama predloženim u programu „Možemo to riješiti“, kroz koje uče o sukobu, komunikaciji i medijaciji, a mnoge škole pokreću i izvannastavne aktivnosti vršnjačkih medijatora kroz koje same učenike educiraju kako biti medijator ili medijatorica, kako bolje razumjeti sukobe, bolje komunicirati i nalaziti u svakodnevnom životu rješenja kojima su svi u sukobu zadovoljni.

Seminar školske medijacije

Možemo to riješiti: cjelovit pristup školskim procesima u prevenciji vršnjačkog nasilja

Projekt podržava Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih kroz natječaj za programe izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih.

Edukacijom i podrškom odgojno-obrazovnim djelatnicima te posredno učenicima i roditeljima, kao i cjelovitim pristupom školskim procesima, cilj je osnažiti škole za preuzimanje aktivne uloge u prevenciji nasilja.

Projekt se provodio u partnerstvu s trima županijama (Međimurskom, Zagrebačkom i Sisačko-moslavačkom) te trima školama (OŠ Tomaša Goričanca Mala Subotica, Gimnazija Velika Gorica, Srednja škola Glina). Održane su dvije dvodnevne edukacije o prevenciji nasilja te o školskoj medijaciji i rješavanju sukoba. Nakon i između edukacija uključeni timovi proveli su aktivnosti u

školama – preventivne radionice o komunikaciji i rješavanju sukoba te osvještavanju problema nasilja za učenike te informiranje i educiranje ostalih dionika.

Uključenim školama ponudili smo **sveobuhvatni preventivni program školske medijacije koji uključuje edukaciju iz medijacije te materijale: udžbenik, priručnik i zbirku radionica**. Škole mogu jasno povezati program sa strategijom preventivnih programa škola, s Akcijskim planom prevencije nasilja, kao i s međupredmetnim temama Osobni i socijalni razvoj, Zdravlje te Građanski odgoj i obrazovanje.

Krajem projekta, 3. srpnja 2024. održana je Konferencija školske medijacije.

GODIŠNJA KONFERENCIJA ŠKOLSKE MEDIJACIJE

Okupili smo preko 80 stručnih suradnica, učiteljica i nastavnica na konferenciji o prevenciji nasilja i školskoj medijaciji 3. srpnja 2024. u Zagrebu. Gošće panelistice bile su predstavnice: Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Agencije za odgoj i obrazovanje, Grada Zagreba, Ureda Pravobraniteljice za djecu i Ureda UNICEF-a za Hrvatsku.

Suradnja sa školama na preventivnim programima

Zahvaljujući natječaju Ministarstva znanosti i obrazovanja i ove godine su osnovne i srednje škole Hrvatske mogle prijaviti svoje preventivne programe te projekte izvannastavnih aktivnosti. U 2023./24. godini 44 osnovne i srednje škole prepoznale su Forume edukacije stručnog usavršavanja za odgojno-obrazovne radnike i radnice kao podršku u provođenju mnogih aktivnosti i programa u području prevencije, mirnog rješavanja sukoba, nenasilne komunikacije, školske medijacije, pozitivnog mentalnog zdravlja, inkluzivnog obrazovanja te dobrobiti; kao i edukacije za same učenike i učenice u području vršnjačke medijacije. Edukacije su se provodile u prvoj polovini 2024. godine.

Školski preventivni programi imaju za cilj jačati i razvijati osobne i socijalne kompetencije djece i mladih kako bi živjeli kvalitetnim životom i naučili različite strategije kako se nositi i adekvatno odgovoriti na životne okolnosti u kojima se nalaze. Iako je naglasak na razvoju kompetencija djece i mladih, implementacija preventivnih programa te njihovi pozitivni rezultati nisu mogući bez uključivanja

i stvaranja kvalitetne okoline u kojoj djeca i mladi odrastaju, što uključuje i sve odrasle koji dolaze s njima u doticaj – obitelj, odgojno-obrazovni djelatnici, prijatelji, lokalna zajednica te samo društvo.

Forumovi preventivni programi i projekti usmjereni su na jačanje škola i okružja u kojima djeca i mladi, uz obitelj, najviše borave, kako bi (p)ostale zaštitni čimbenici u njihovom mentalnom zdravlju.

Seminar „Biti OK”, Srednja škola Braća Seljanec, Križevci

Zajedno: škole kao partneri u jačanju roditeljskih kompetencija

Projekt „Zajedno: škole kao partneri u jačanju roditeljskih kompetencija” donio je zagrebačkim školama novi dvodnevni seminar i materijale u području suradnje škola i roditelja.

Drugu godinu zaredom, Grad Zagreb je prepoznao važnost ulaganja kapaciteta u škole kako bi ostvarivale kvalitetnu suradnju i partnerstvo s roditeljima i starateljima svojih učenika i učenica. Krajem 2023. godine započeo je novi projekt „Zajedno: škole kao partneri u jačanju roditeljskih kompetencija” u partnerstvu s dvjema osnovnim školama iz Zagreba. I u 2024. godini projekt je imao za cilj osnažiti podršku roditeljima, naročito roditeljima djece iz skupina u nepovoljnom položaju kroz partnerstvo između škola i roditelja učenika i učenika iz 10 zagrebačkih škola te kroz jačanje njihovih kompetencija. Projektne aktivnosti obuhvaćaju: seminare „Zajedno” za odgojno-obrazovne radnike:ce zagrebačkih škola, radionice s roditeljima u osnaženim školama, umrežavanje škola te kontinuiranu podršku stručnjakinja u Forumovom programu „Razvoj osobnih i socijalnih kompetencija”.

Projekt se provodio uz financijsku podršku Grada Zagreba, Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom.

Poteškoće su uvijek iste, roditelji žustro zastupaju perspektivu svoje djece. Potrebno je puno komunikacijskih sposobnosti i iskustva kako bi se došlo do povoljnog ishoda ili barem suradnje.

Primijetila sam da svi žele dobru suradnju s roditeljima, ali da rijetko tko ulaže napore da ta suradnja bude aktivna i dobra. Ljudi se obično usmjere na nekoliko roditelja koji im pomažu. Također, mislim da su učitelji mišljenja kako je dobra suradnja s roditeljima ona gdje roditelji ne „rade“ probleme.

Smatram da je edukacija bila jako poučna te mi je olakšala komunikaciju s roditeljima i pomogla oko toga kako riješiti nesuglasice koje se znaju javiti!

Seminar „Zajedno: suradnja škole i roditelja” u Zagrebu

2. ODRŽIVA ŠKOLA

ECOALITY: mladi i lokalna zajednica za klimatsku i rodnu pravdu

Projekt „ECOALITY: mladi i lokalna zajednica za klimatsku i rodnu pravdu” želi osvijestiti individualna i kolektivna ponašanja koja doprinose ekološkim krizama i njihovim utjecajima na različite aspekte života.

Tijekom svoje prve godine, projekt je bio usredotočen na uspostavljanje cjelokupnog projektnog okvira s obzirom na to da se radi o projektu koji okuplja 15 partnera iz deset država članica Europske unije. Također, na razini Hrvatske, Forum za slobodu odgoja je intenzivno radio na uspostavljanju kontakta sa školama na području Grada Zagreba koji je pridruženi partner projekta.

Usporedno s time, projektni partneri radili su na izradi zajedničkog priručnika koji je Forum za slobodu odgoja preveo i lokalizirao pod nazivom „**Briga za planet: Ecoalityjev vodič za mlade**” i koji se može slobodno preuzeti s mrežnih stranica. Na temelju tog priručnika, krajem godine održano je šest radionica za više od 80 nastavnica i nastavnika srednjih škola Grada Zagreba koji su pozitivno reagirali na radionicu i obrađene teme. Kako je istaknula jedna od polaznica: „U obrazovanju adolescenata bitno je osvijestiti rodnu raznovrsnost, klimatske promjene i njihov učinak na rodnu određenost.”

Druga godina projekta bit će obilježena daljnjim radom sa školama, mladima i organizacijama mladih, kao i organizacijom ljetnog kampa za mlade.

Ecoality edukacije nastavnika:ca u Zagrebu

Zelena financijska pismenost

Projekt „Zelena financijska pismenost” bavio se nedostatkom razumijevanja povezanosti financijskih sustava, održivosti i klimatske krize te je imao cilj unaprijediti znanja i svijest mladih o ovim temama.

Projekt je obuhvatio nekoliko faza. U prvoj fazi, organizacije članice projekta zajedno su učile razmjenjujući znanja i informacije o temi [projekta](#) te o radu s mladima. U drugoj fazi partneri su razvijali obrazovni program i materijale prilagođene radu s mladima, koji su osposobljeni kao vršnjački edukatori za širenje znanja u svojim lokalnim zajednicama. Forum za slobodu odgoja imao je ključnu ulogu u ovoj fazi, koordinirajući izradu obrazovnog programa. Opis programa objavljen je u posebnoj [publikaciji](#) koja može poslužiti kao resurs drugim dionicima za razvoj vlastitih radionica i programa. Također izrađene su [mini lekcije](#) osnovnih pojmova zelene financijske pismenosti za društvene mreže.

U završnoj fazi svaki je partner radio izravno s mladima, provodeći obrazovni program prilagođen njihovim specifičnim potrebama. Uz to, realizirane su manje zagovaračke i diseminacijske aktivnosti kako bi se osnažili utjecaj i vidljivost projekta.

Rezultati ovog projekta dodatno su obogatili program Foruma za slobodu odgoja u području obrazovanja za održivost te pridonijeli naporima za izgradnju održivijih škola.

ECOJUSTICE: Škole za ekološku pravednost

Fokus projekta „Škole za ekološku pravednost” tijekom 2024. godine bio je na učenju i usavršavanju samih partnera projekta. Tijekom tri susreta u Sloveniji, Mađarskoj i Srbiji, partneri su se detaljnije upoznavali s konceptom ekološke pravde, ali drugim povezanim pojmovima i konceptima te su razvijali programa stručnog usavršavanja za školske timove tijekom 2025. godine.

Forum za slobodu odgoja provodi ovaj projekt u partnerstvu s organizacijama i školama iz Mađarske, Srbije, Slovenije i Hrvatske pod vodstvom organizacije „Network of Education Policy Centers”. Cilj projekta je razvoj modela školske kulture utemeljene na vrijednostima ekološke pravde i dio je aktivnosti Foruma za slobodu odgoja na promociji i uključivanju obrazovanja za održivost u odgojno-obrazovne ustanove.

Projektni partneri *Ecojustice* projekta u Sloveniji

3. INKLUZIVNA ŠKOLA

Stvaranje jednakih prilika za svu djecu i mlade

Kroz međunarodni „EDI GO” projekt istražili smo inkluzivne prakse u organizacijama koje rade s mladima i u kojima rade mladi te ponudili preporuke i smjernice, kao i započeli rad na skupini alata za procjenu vlastite organizacijske inkluzivnosti te programu stručnog usavršavanja u tom području.

EDI GO

(EDI: *Equality* – jednakost, *Diversity* – različitost, *Inclusion* – inkluzija)

Dvogodišnji Erasmus+ projekt „EDI GO – uvođenje organizacijskog pristupa integraciji modela jednakosti, različitosti i inkluzije u radu s mladima” započeo je s provedbom krajem 2022. Forum je EDI GO projektom okupio partnerske organizacije KMOP (Grčka), CSC Danilo Dolci (Italija), La Xixa (Španjolska), Adice (Francuska) i Humana Nova (Hrvatska) s ciljem zajedničkog kreiranja resursa za organizacije koje rade s mladima kako bi (dodatno) unaprijedile organizacijske prakse i politike na način da budu uključivije, raznolikije i promiču jednakost mogućnosti.

Početkom 2023. predstavnici partnerskih organizacija imali su priliku upoznati se uživo na *kick off* sastanku u Zagrebu te krenuti s detaljnim planiranjem projektnih aktivnosti.

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O JEDNAKOSTI, UKLJUČIVOSTI I RAZLIČITOSTI U RADU S MLADIMA

Objavili smo smjernice za inkluzivni jezik, alat procjene organizacijskih EDI praksi te osmislili trening za osobe koje rade s mladima.

Konferenciji su prisustvovali predstavnici Ureda pravobraniteljice za djecu, Grada Zagreba, AMPEU-a, AZOO-a te predstavnici organizacija i škola iz 5 europskih zemalja.

3. prosinca 2024., Hotel Dubrovnik

MAPIRANJE KLJUČNIH IZAZOVA U EDI PRAKSI

Između travnja i lipnja 2023. godine 30 organizacija iz pet zemalja, s 50 stručnjaka:inja koji rade s mladima i 99 mladih osoba sudjelovalo je u istraživanju o preprekama sudjelovanja mladih u organizacijama koje rade s mladima te o stavovima o inkluziji, diskriminaciji i različitosti u njihovoj svakodnevnici. Nastao je Izvještaj *Key issues in applying equality, diversity and inclusion in youth organizations – experience of five EU countries*, koji uključuje i vrijedne preporuke, a dostupan je na [poveznici](#).

IZRADA TOOLBOX-a

Krajem godine partneri su ušli u završnu fazu izrade *Toolboxa*, skupine resursa za organizacije koje rade s mladima, koji se sastoji od EDI smjernica s preporukama, Alata za samoprocjenu EDI praksi te Inkluzivnog rječnika. *Toolbox* je putem *online* platforme projekta na raspolaganju svim zainteresiranim koji rade s djecom i mladima, a žele dodatno unaprijediti svoje EDI prakse u svakodnevnom radu.

RAZVIJEN PAKET ZA TRENERE:ICE

Paket uključuje *Kurikulum EDI GO treninga* u trajanju od 25 sata, pilotiran s projektnim partnerima, a kasnije proveden u svakoj od 5 zemalja s 86 stručnjaka:inja u radu s mladima. U ovom su Paketu i svi materijali korišteni na treningu (prezentacije, radni listovi s uputama) dostupni su na 5 jezika kako bi ih mogli koristiti svi koji žele osnažiti svoj tim ili mlade u temama jednakosti, različitosti i inkluzije. Svi materijali projekta dostupni su na [poveznici](#).

Oboji svijet šarenim bojama tolerancije

„*Oboji svijet*“, natječaj putem kojeg djeca i mladi od 2010. diljem Hrvatske kroz umjetničke i kreativne forme odgovaraju na pitanja različitosti i tolerancije, ima važno mjesto u djelovanju Foruma. Natječaj se otvara sredinom godine, a najbolji radovi učenica i učenika na temu tolerancije i poštivanja različitosti odabiru se i nagrađuju povodom 16. studenog, Međunarodnog dana tolerancije. U Forumovom kreativnom natječaju „*Oboji svijet*“, koji promiče toleranciju i poštivanje različitosti putem kreativnosti i djelovanja djece i mladih, sudjelovalo je 2024. godine **928 učenika/ca i 180 mentora/ica iz 130 škola s 277 radova**.

„Ti i ja“ autorica: Ema Gazić, XVI. gimnazij, Zagreb, pod mentorstvom Maje Marović

Ovim radom želim dočarati šareni, veseli, svjetonazor djece kojeg utjecaj crno-bijelog razmišljanja odraslih neće nikada moći suzbiti u potpunosti.

Ema Gazić

SVEČANA DODJELA NAGRADA “OBOJI SVIJET”

Dana 14. studenog 2024.: okupili smo preko 150 djece, roditelja i mentora:ica škola iz cijele Hrvatske u Kazalištu Mala Scena u Zagrebu te dodijelili nagrade. Gosti: predstavnici Grada Zagreba, Ureda Pravobraniteljice za djecu, Ureda Pravobraniteljice za ravnopravnost poslova. Uz podršku: Kraš d.d.

Sirius 3.0 – Impactful and sustainable policy change for migrant education

Međunarodni studijski posjet Osnovnoj školi Varaždinske Toplice

U 2023. započela je provedba projekta SIRIUS 3.0 kojeg je nositelj Sirius Policy Network on Migrant Education (SIRIUS), Belgija. Ovaj projekt u nešto drugačijem obliku već treći put zaredom nastavlja okupljati različite partnerske organizacije i dionike koji se bave temom obrazovanja djece i mladih migrantskog porijekla, uključujući i podršku razvoju politika kojima je cilj olakšati uključivanje djece migranata u i kroz obrazovanje. Provedba projekta planirana je do 2027. godine, a uključuje 3 ključne aktivnosti: *SIRIUS Watch* – praćenje najznačajnijih promjena u politici, provedbi i znanju za osiguravanje inkluzivnog obrazovnog okružja; *Spaces for Change* – podršku i edukaciju za svakog člana konzorcija o tome kako provesti promjene u vlastitom okružju; *Peer-learning activities* – promicanje i provedbu transnacionalnog učenja među različitim vrstama dionika.

Filmom do senzibilizacije

Forum za slobodu odgoja je i u 2024. godini nastavio partnersku suradnju s [Udrugom za promicanje stvaralaštva i jednakih mogućnosti Alternator](#) koji je nositelj projekta „Filmom do senzibilizacije”, koji podržava Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

U projektu su sudjelovale partnerske osnovne škole: OŠ Ivanke Trohar iz Fužina; OŠ Julija Benešića iz Iloka; OŠ „August Cesarec” iz Ivankova i OŠ „Braća Radić” iz Koprivnice. U partnerskim školama aktivne su filmske družine čiji su članovi i voditelji prošli posebno osmišljenu edukaciju o prilagodbi audiovizualnog sadržaja za slijepe i slabovidne osobe putem audiodeskripcije te za gluhe i nagluhe osobe putem titlova, što je rezultiralo prilagodbom filmova za slijepe i gluhe osobe.

I u 2024. godini cilj je projekta bio senzibilizirati učitelje i učenike o potrebama, pravima i iskustvima osoba sa senzornim oštećenjima kroz razvijanje održivog edukativnog programa za osnovne škole. Projekt „Filmom do senzibilizacije” integrira cjelovit holistički i psihosocijalni pristup u edukaciji o osobama sa senzornim oštećenjima, područje koje je nedostavno obrađeno propisanim nastavnim kurikulumom. Osnovna ideja projekta je da se djecu bez teškoća u razvoju senzibilizira za potrebe njihovih vršnjaka, kao i odraslih, koji imaju oštećenja vida i/ili sluha koristeći kulturno djelo (film) kao jedan od ključnih alata, tj. ističe se značaj pristupačnosti audiovizualnom kulturnom djelu (filmu) tijekom obrazovanja i slobodnog vremena.

Razmišljaj filmom

Projekt „Razmišljaj filmom” provodi udruga „Restart” koja se bavi produkcijom, edukacijom, distribucijom, prikazivanjem i podrškom za izradu autorskog dokumentarnog filma. Forum za slobodu odgoja sudjeluje u izradi i provedbi **radionica za srednjoškolce na temu izrađenih filmova u području socio-emocionalnih kompetencija**. Radionice učenicima i učenicama omogućavaju bolje razumijevanje medijskog sadržaja, kritičku analizu te sudjelovanje u proizvodnji medijskog sadržaja. Kroz izradu vlastitog video sadržaja daju autorski doprinos temama s kojima su se prethodno upoznali kroz projekciju dokumentarnog filma, analizu i diskusiju.

4. RAZVOJ ŠKOLA I UNAPRJEĐENJE POUČAVANJA

Vođenje škola

Kroz jedinstven i sveobuhvatan 55-satni program „[Akademija za ravnatelje:ice](#)” ostvaruje se suradnja s ravnateljima:icama škola koji žele unaprijediti prakse upravljanja školama. Središte ovog programa je profesionalizacija uloge ravnatelja osnovnih i srednjih škola s naglaskom na inkluzivnom obrazovanju. U 2024. godini uspješno je realizirana edukacija za ravnatelje iz 21 škole u Međimurskoj županiji te su započele pripreme za sveobuhvatnu edukaciju ravnatelja i ravnateljica Koprivničko-križevačke i Virovitičko-podravske županije u sklopu projekta [Škole podrške](#).

V. AKADEMIJA ZA RAVNATELJE:ICE

U sklopu projekta „Škole podrške” u partnerstvu s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku uspješno smo organizirali V. generaciju Akademije za ravnatelje, u Međimurskoj županiji.

Unaprjeđenje poučavanja

Forumov najdugovječniji program stručnog usavršavanja „**Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje**” nije se održao u 2024. godini jer nije skupljen dovoljan broj sudionika:ica, a s obzirom na tematiku i složenost programa, nije bilo prilika za njegovo financiranje putem projekata.

Seminar donosi poseban okvir poučavanja koji sadrži **80 različitih tehnika i metoda** koje se mogu odmah koristiti u nastavi, a s kojima se učenicima omogućuje da svjesno, s razumijevanjem i aktivno usvajaju nastavne sadržaje.

S druge strane, pojedine dimenzije programa uvrštene su u nove edukacije, poput „**Učionice podrške**” u sklopu „Škola podrške”. Održani su sastanci s trenericama radi analize stanja te je posebna pažnja posvećena programu tijekom strateškog planiranja. U dogovoru s trenericama, razrađen je nov pristup održavanju i promociji programa te je nova skupina planirana početkom 2025. godine.

Prijavite se
na najdugovječniji program
stručnog usavršavanja
Foruma za slobodu odgoja!

**FORUM ZA
SLOBODU
ODGOJA**

**ČITANJE I PISANJE ZA
KRITIČKO MIŠLJENJE**

- **Unaprijedite nastavu**
Naučite 80 provjerenih metoda koje
potiču angažman i motivaciju učenika.
- **Stvorite poticajnu atmosferu**
Interaktivne metode koje olakšavaju
stvaranje pozitivnog okruženje za
učenje.
- **Unaprijedite stručne kompetencije**
Program stručnog usavršavanja koji
nudi podršku i povratnu informaciju kod
prvih koraka.

PRIJAVITE SE! edukacije@fso.hr / edukacije@fso.hr / 01/4663-503

Pilotiran novi seminar „upravljanje razredom”

Ove godine „pilotirali” smo novi seminar – „Upravljanje razredom”. Ovim seminarom željeli smo odgovoriti na potrebe odgojno-obrazovnih radnika i radnica kako bi njihovo upravljanje razredom bilo (još) uspješnije te kako bi dobili podršku vezanu za izazove koje donosi svakodnevni rad u učionici.

Seminar je osmišljen na temelju provedenog [istraživanja](#) o potrebama odgojno-obrazovnih radnika:ca u kontekstu upravljanja razredom. Pripremili smo sadržaje i aktivnosti vezane za teme koje su sudionici:e istraživanja istaknuli, poput: ponašanje i sukobi u razredu, manjak motivacije, odnosi u razredu, te odnosi s učenicima i roditeljima.

Ovaj je seminar proveden uz organizacijsku podršku Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj.

Sustav kvalitete u neformalnom obrazovanju: SKOCKANO

Projekt [“SKOCKANO: standard kvalitete organizacija civilnog društva konstruktivno angažiranih u neformalnom obrazovanju”](#) postigao je značajne rezultate i dobio brojne pohvale za inovativnost i zagovaranje rada na kvaliteti neformalnog obrazovanja.

Forum za slobodu odgoja koordinirao je izradu i provedbu sustava osiguranja kvalitete neformalnih obrazovnih programa. Ovaj sustav uključuje standarde i kriterije koji jamče kvalitetu programa, temeljene na ključnim vrijednostima i načelima neformalnog obrazovanja. Tijekom trajanja projekta provedena su **tri ciklusa dodjele oznaka sustava „SKOCKANO”**, pri čemu je ukupno 14 organizacija i 12 programa dobilo ovu oznaku. Osim sustava osiguravanja kvalitete, projekt je razvio i **SKOCKANO e-tečaj** kao dodatnu podršku organizacijama koje žele uvesti ovaj sustav. Provedeno je i istraživanje o financiranju neformalnih obrazovnih programa, kojim su identificirani glavni izazovi u dobivanju i upravljanju financijskim sredstvima. Na temelju tih nalaza izrađene su preporuke i smjernice za poboljšanje suradnje između organizacija civilnog društva, odgojno-obrazovnih ustanova te jedinica lokalne i regionalne samouprave. Ovaj projekt predstavlja vrijedan doprinos unaprjeđenju neformalnog obrazovanja i jačanju uloge organizacija civilnog društva u obrazovnom sektoru.

Treća dodjela oznaka sustava „SKOCKANO” udrugama i programima

Rezultati projekta predstavljeni su na nizu događanja s ciljem zagovaranja bolje suradnje između organizacija civilnog društva i drugih ključnih dionika.

Projekt je vodio Centar za mirovne studije, uz partnere Forum za slobodu odgoja, Kuću ljudskih prava Zagreb, Centar za građanske inicijative Poreč, GOOD Inicijativu i norveškog partnera Phronesis SA. Projekt je predstavljen i odabranim norveškim dionicima tijekom studijskog posjeta, gdje je dobio pohvale za inovativnost i kvalitetu.

5. DEMOKRATSKA ŠKOLA

Podrška uvođenju Građanskog odgoja i obrazovanja

Forum za slobodu odgoja je zajedno sa skupinom organizacija GOOD inicijative treću godinu zaredom dobio putem Javnog poziva mogućnost da sudjeluje u pripremi odgojno-obrazovnih radnika:ca za provedbu izvannastavne aktivnosti „ZAG - zajednica aktivnih građana”.

Članice konzorcija su Centar za mirovne studije, GONG, Hrvatsko debatno društvo, Dugine obitelji i Zelena akcija. Predviđeno je sudjelovanje 80 nastavnika:ca koji:e će polaziti sedam modula, a podrška uvođenju uključuje i individualna savjetovanja za škole.

Forum je od kraja 2011. aktivno uključen u GOOD inicijativu za uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja u škole u Hrvatskoj. Cilj ove inicijative sustavno je uvođenje i kvalitetna implementacija građanskog odgoja koja treba obuhvatiti sve četiri komponente odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo prema konceptu Vijeća Europe.

Prvi modul edukacije nastavnika u sklopu Zajednice aktivnih građana 2024.

Sviđa mi se što se većina ideja može provesti u praksi i mislim da će interes učenika biti velik.

Hvala na izvrsnoj edukaciji!

Hvala edukatorima, prikazali ste nam metode i promišljanja, ne samo za GO, nego i za svakodnevni život.

Svi voditelji su bili odlični. Posebno su mi se sviđjeli životni primjeri, različita iskustva i sl.

Sve pohvale! - Odlični, kreativni i pozitivni voditelji!!

Pravo u svakodnevici

Krajem 2024. godine uspješno je završen trogodišnji projekt Foruma za slobodu odgoja posvećen razvoju temeljne pravne pismenosti kod učenika:ca. Projekt, financiran iz programa Erasmus+ Europske unije, ostvario je sve planirane rezultate, čime su postavljeni temelji za daljnje sustavno i inovativno zagovaranje razvoja temeljne pravne pismenosti kod učenika u osnovnim i srednjim školama kao jedne od dimenzija građanskog odgoja i obrazovanja.

Tijekom provedbe projekta mapirana su temeljna pravna znanja, vještine i stavovi koje bi trebala posjedovati osoba nakon završetka osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja. Na temelju tih analiza razvijen je *Okvir kompetencija temeljne pravne pismenosti*, koji je poslužio kao osnova za izradu ključnih nastavnih materijala. Izrađeni su

- udžbenik za učenike,
- priručnik za nastavnike,
- masovni otvoreni mrežni tečaj za učenike (MOOC) te
- okvir stručnog usavršavanja nastavnika.

Ovi materijali oblikuju temelj sustavnog i suvremenog pristup podučavanju temeljnih pravnih koncepata.

Završna konferencija „Pravo u svakodnevici” 2024.

Projektni partneri iz Hrvatske, Italije, Francuske i Portugala aktivno su promovirali rezultate projekta kroz niz stručnih događanja na kojima je sudjelovalo više od 340 sudionika:ca. Završna konferencija, održana krajem rujna 2024. godine, bila je središnji događaj projekta. Konferenciju su organizirali partneri s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, a okupila je projektne partnere, brojne stručnjake iz

Hrvatske i susjednih država i predstavnike obrazovnih institucija koji su imali priliku upoznati se s postignućima projekta, njihovom primjenom u obrazovnoj praksi i općenito o stanju pravne pismenosti u Europskoj uniji i državama članicama.

Rezultati projekta predstavljaju temelj novog obrazovnog modela podučavanja temeljne pravne pismenosti kojeg Forum za slobodu odgoja planira provoditi u suradnji sa školama. Time bi se započeo sustavni rad na poboljšanju temeljne pravna pismenost učenika, budućih građanki i građana Hrvatske.

READY: pristupačniji europski jezik za mlade

Još jedan od napora Foruma za slobodu odgoja za više europskih tema u razrednima bio je i projekt „READY” koji se provodio zajedno s partnerima iz Francuske, Grčke, Italije i Njemačke. Projekt je približio Europsku uniju mladima kroz pojednostavljeno razumijevanje njenih pravnih odredbi i isticanje važnosti EU-a u svakodnevnom životu.

Ready: Radionica u Čakovcu

Kao rezultat projekta, izrađene su tri publikacije koje su dostupne na pet jezika:

- „EU Ready to Read“ (Spremni:e za čitanje) u kojoj su na „svakodnevnom jeziku” objašnjene temeljne pravne odredbe Europske unije,
- „EU Ready to See“ (Spremni:e za razumijevanje) donosi infografike koje vizualno objašnjavaju odabrane pravne odredbe i

- „EU Ready to Discuss“ (Spremni:e za diskusiju) sadrži preporuke mladih upućene donositeljima odluka za jasnije komuniciranje EU institucija s javnosti, a osobito mladima.

Važno je napomenuti kako su na publikacijama radile mlade osobe iz partnerskih zemalja koje su sudjelovale i na edukacijama i radionicama u Hrvatskoj, Francuskoj i Italiji, a sve je kulminiralo konferencijom u Brusselesu, gdje su mladi izravno prenijeli svoje poruke predstavnicima institucija EU-a.

Forum za slobodu odgoja promovirao je projekt na događanjima u Čakovcu, Križevcima i Splitu, na kojima je opet ukazana važnost poučavanja o Europskoj uniji, ali i temeljnih pravnih koncepata koji vrijede u svim državama članicama.

EUNITE: EU Citizens Unite and Promote the European Project

U godini održavanja izbora za Europski parlament, Forum za slobodu organizirao je niz radionica usmjerenih na poticanje aktivnog građanskog sudjelovanja na lokalnoj i europskoj razini, kao i na povećano sudjelovanje birača na izborima za Europski parlament 2024. godine. Ove aktivnosti provedene su u okviru projekta EUNITE (EU Citizens Unite and Promote the European Project), kojeg su vodili partneri iz Italije, uz sudjelovanje organizacija iz pet država članica Europske unije.

Kao dio projekta, Forum za slobodu odgoja je u Hrvatskoj organizirao više od 12 događanja na kojima je sudjelovalo više od 260 učenika:ca, učitelja:ica i starijih građana:ki. Ovi događaji bili su posvećeni temama o Europskoj uniji i europskom građanstvu, a uz to su, zajedno s drugim partnerima, objavljene četiri publikacije o temama važnim za poticanje aktivnijeg europskog građanstva.

Projekt EUNITE predstavlja još jedan značajan doprinos naporima koje Forum za slobodu odgoja provodi od sredine 2000-ih na povećanju prisutnosti tema o Europskoj uniji u školama kao dijela građanskog odgoja i obrazovanja.

Završni događaj projekta Eunité u Belgiji

Ured za informiranje Europskog parlamenta u Hrvatskoj

Kao i prethodnih godina, nastavili smo suradnju s Uredom na projektu „Škole ambasadori Europskog parlamenta” (EPAS) te smo, kao i prethodnih godina, bili zaduženi za dodatne edukacije, sudjelovanje na *online* raspravama te provedbu evaluacije za dobivanje/zadržavanje statusa „Škola ambasador”. U 2024. godini proveli smo 51 evaluaciju srednjih škola o njihovoj provedbi programa te o tome napisali ekstenzivne izvještaje za potrebe Ureda i provedbe programa.

Forum za slobodu odgoja: organizacija 2024.

Izrada novog digitalnog sučelja za sudionike:ce forumovih edukacija

Od rujna 2023. započela je suradnja sa *Slobodnom domenom* u izradi digitalnog interaktivnog sučelja koje će podržati organizaciju edukacija u Forumu te olakšati proces prijave na edukacije sudionicima i Forumu. U 2024. godini pilotirano je novo sučelje, kojem se dosad pridružilo preko 700 korisnika:ca.

POKRENULI SMO NOVO SUČELJE ZA SUDIONIKE EDUKACIJA

Uvod u projektno planiranje

28.11.2024 u 09:00
virtualno, putem Zoom platforme

Kako unaprijediti uključivost, pravednost i poštivanje različitosti u radu s mladima?

03.12.2024 u 11:00
Hotel Dubrovnik, Dvorana Ban Jelačić, Zagreb

Metoda ankete u obrazovanju

11.12.2024 u 09:00
virtualno, putem Zoom-a

"EDI-tirajmo" svoj rad s mladima: kako unaprijediti EDI prakse (jednakost, različitost i inkluziju) u školama

17.12.2024 u 10:00
Kuća Europe, Zagreb

Pravo u svakodnevnici

06.02.2025 u 09:30
Ured Forum za slobodu odgoja

Organizacijska podrška fonda za aktivno građanstvo

Forum je u 2024. godini uspješno provodio aktivnosti posvećene organizacijskom razvoju u sklopu **Organizacijske podrške Fonda za aktivno građanstvo (2022. - 2024.)** u Hrvatskoj. Tijekom trajanja podrške ostvareni su sljedeći programski rezultati:

- poboljšana građanska i politička pismenost djece i mladih kroz uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja u četirima lokalnim sredinama (Zagreb, Međimurska županija, Križevci, Vrbovec, Makarska)
- osmišljen novi program stručnog usavršavanja „Upravljanje razredom“ koji je pilotiran 2024. te
- unaprjeđenje usluge psihosocijalne podrške i preventivnih programa za djecu i mlade u školama, uključujući škole s učenicima iz Ukrajine.

Institucionalna podrška zaklade za razvoj civilnoga društva

U sklopu **Institucionalne podrške Zaklade za razvoj civilnoga društva (2023. - 2025.)** ostvaruju se ciljevi programskog i organizacijskog razvoja. Svrha podrške je stabilizacija i razvoj udruge te posebno djelovanje udruge u području demokratizacije i društvenog razvoja.

Organizacijski ciljevi Foruma za slobodu odgoja koji su ostvareni podrškom u 2024. su:

- **ulaganje u ljudske potencijale** kroz: zadržavanje postojećih zaposlenika; izobrazbu zaposlenika i članova upravljačkih tijela; povećanje broja volontera te provedbu pripravničkog programa
- **unaprjeđenje organizacijskog razvoja** kroz: digitalizaciju; strateško programsko i financijsko planiranje; osuvremenjivanje poslovnih procesa; godišnje planiranje razvoja zaposlenika
- **unaprjeđenje financijske održivosti** kroz prijavu novih projekata te pružanje usluga edukacije i savjetovanja
- **kontinuirano sudjelovanje u zagovaranju i praćenju javnih politika** vezanih uz odgoj i obrazovanje te razvoj civilnoga društva
- **provedba projekata i programa** koji doprinose sustavu odgoja i obrazovanja te
- uspostavljanje i održavanje **međusektorske suradnje i partnerskih odnosa** s organizacijama civilnoga društva.

Upravni odbor i skupština

U 2024. godini održane su redovna godišnja Skupština u lipnju na kojoj je usvojen Godišnji izvještaj za prethodnu godinu te Izvanredna Skupština u prosincu na kojoj je usvojen Plan rada za sljedeću godinu. Održane su dvije sjednice Upravnog odbora.

Rad na strategiji razvoja 2025. - 2027.

S vanjskim suradnikom Teodorom Petričevićem i Upravnim odborom proveli smo vrijeme razvijajući novu strategiju Foruma za razdoblje 2025. - 2027.

Strateško planiranje FSO-a, Centar mladih Ribnjak, srpanj 2024.

Ljudski resursi i ulaganje u kompetencije

Tim Foruma za slobodu odgoja na kraju 2024. godine imao je 10 zaposlenika:ca.

Svi zaposlenici pohađali su različita stručna usavršavanja, ukupno **49 treninga i događanja**. Dodatno, cijeli tim je prošao: Burn out aid (u organizaciji K Zone); Strategiziranje (s Teodorom Petričevićem) i Komunikacijski trening (s Goranom Banda).

Sa svim zaposlenicima provedeni su **godišnji individualni razgovori** s ciljem izrade plana rada za 2025. godinu te planiranja razvoja kompetencija.

Radionica Burnout aid, K Zona

Program volontiranja u Forumu

Organizirali smo **Program Volontiranja** mladih u Forumu za slobodu odgoja putem kojeg su kod nas u uredu volontirale četiri mlade osobe, studenata društveno-humanističkih fakulteta.

Nakon [uvođenja u program volontiranja](#), volonterke i volonteri su 2024. godine u Forumu ostvarili 530 volonterskih sati. Volonterke i volonteri su Marko Balaško, Lea Maria Krznarić, Nikolina Barišić i Anamarija Karin. Hvala im na njihovom povjerenju i doprinosu ostvarenju ciljeva Foruma.

MEDIJSKA PRISUTNOST

GODINA	2023	2024
broj priopćenja za medije	4	7
broj objava u medijima	33	138
Lista kontakata (mailing lista): broj primatelja	3207	3934
Lista kontakata (mailing lista): "open rate"	35,00%	30,20%
Facebook: br. pratitelja na gl. profilu	8.289	8.486
Facebook: broj objava	269	337
Facebook: ukupni doseg objava	209.797	86.297
Twitter: br. pratitelja	821	802
LinkedIn: br. pratitelja	223	239
Instagram: br. pratitelja	595	646
Instagram: broj objava	221	233
Instagram: doseg objava	19.626	2.839
YouTube: broj pratitelja	213	223
mrežna stranica: br. objava	175	97
mrežna stranica: ukupno posjeta	114.988	95.112

Sudjelovanje u radnim tijelima

Tijekom 2024. godine zaposlenici i zaposlenice Foruma za slobodu odgoja sudjelovali su u radu sljedećih tijela, radnih skupina i odbora:

- Odbor za praćenje Programa Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027. i Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027.
- Savjet inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast
- Odbor za praćenje Programa Učinkoviti ljudski potencijali Europskih strukturnih fondova

Članstvo u organizacijama

Forum za slobodu odgoja nastavio je sudjelovati u sljedećim organizacijama i inicijativama:

- Network of Education Policy Centers
- SIRIUS Policy Network
- GOOD Inicijativa za sustavno i kvalitetno uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u odgojno-obrazovne institucije
- Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske „CROSOL”
- Volonterski centar Zagreb
- Hrvatska udruga za mirenje (medijaciju)
- YES Forum
- Mreža za edukaciju, tranziciju, adaptaciju i razvoj “METAR do bolje klime”
- Tematska mreža „Cjeloživotno obrazovanje dostupno svima”.

Popis edukacijskih skupina 2024.

RB	EDUKACIJA	TRENERI:CE	DATUMI ODRŽAVANJA	MJESTO ODRŽAVANJA	BROJ SUDIONIKA	OCJ
1.	Kako pripremiti svoj (prvi) projekt?	Mario Bajkuša	31. siječnja	Prehrambeno –tehnološka škola, Zagreb	22	
2.	Održiva financijska pismenost	Mario Bajkuša, Leila Younis, Katarina Ivče Farnell	1. i 2. veljače	virtualno	23	4,71
3.	Uvod u projektno planiranje	Mario Bajkuša	14. i 15. ožujka	virtualno	12	5
4.	Akademija za ravnatelje/ice	Eli Pijaca Plavšić, Mario Bajkuša, Jelena Perak	siječanj-svibanj	POU Čakovec	20	4,98
5.	Što EU ima sa mnom?	Mario Bajkuša, Vlaho Kavain	29. travnja	Ured FSO-a	15	
6.	Što EU ima sa mnom?	Mario Bajkuša, Vlaho Kavain	22. svibnja	Mjesni odbor "August Šenoa", Zagreb	23	4,79
7.	Što EU ima sa mnom?	Mario Bajkuša, Vlaho Kavain	22. svibnja	OŠ Rapska, Zagreb	20	4,94
8.	Što EU ima sa mnom?	Mario Bajkuša, Vlaho Kavain	29. svibnja	OŠ Dolac, Rijeka	5	5
9.	Pravo u svakodnevici (radionica)	Mario Bajkuša, Vlaho Kavain	29. svibnja	OŠ Dolac, Rijeka	5	5
10.	Što EU ima sa mnom?	Mario Bajkuša, Vlaho Kavain	3. lipnja	GOOD konferencija, Centar mladih Ribnjak	15	4,75
11.	Pravo u svakodnevici (radionica)	Mario Bajkuša, Vlaho Kavain	3. lipnja	GOOD konferencija, Centar mladih Ribnjak	15	4,88
12.	Što EU ima sa mnom?	Mario Bajkuša, Vlaho Kavain	6. lipnja	Gimnazija Čakovec	8	4,86
13.	Pravo u svakodnevici (radionica)	Mario Bajkuša, Vlaho Kavain	6. lipnja	Gimnazija Čakovec	8	5
14.	Ecoality: klimatske promjene i rodna ravnopravnost	Katarina Ivče Farnell, Mario Bajkuša	22. listopada	Tribina grada Zagreba	19	4,69

15.	Ecoality: klimatske promjene i rodna ravnopravnost	Katarina Ivče Farnell, Mario Bajkuša	23. listopada	Tribina grada Zagreba	17	4,75
16.	Ecoality: klimatske promjene i rodna ravnopravnost	Katarina Ivče Farnell, Mario Bajkuša	7. studenog	Tribina grada Zagreba	18	4,75
17.	Ecoality: klimatske promjene i rodna ravnopravnost	Katarina Ivče Farnell, Mario Bajkuša	6. studenog	Škola za medicinske sestre Vrapče	11	4,57
18.	Ecoality: klimatske promjene i rodna ravnopravnost	Katarina Ivče Farnell, Mario Bajkuša	24. listopada	I. gimnazija Zagreb	11	4,6
19.	Ecoality: klimatske promjene i rodna ravnopravnost	Katarina Ivče Farnell, Mario Bajkuša	13. studenog	Privatna umjetnička gimnazija Zagreb	9	4,56
20.	Ecoality: klimatske promjene i rodna ravnopravnost	Katarina Ivče Farnell, Sara Strejček	9. studenog	Ocean Znanja	16	
21.	GFL Radionica	Leila Younis	7. studenog	Stubičke toplice	33	
22.	Osnovni seminar medijacije	Ana Munivrana, Ana Šimić	4. i 5. siječnja	OŠ Mihaela Šiloboda, Sveti Martin pod Okićem	14	4,91
23.	Osnovni seminar medijacije	Marina Brkić, Ana Šimić	31. siječnja i 1. veljače	UD M. Jambrišak	25	4,74
24.	Zajedno: izgradnja kvalitetnih odnosa škole i roditelja	Ana Munivrana, Jelena Perak, Marija Roth Jelisavčić	5. i 6. veljače	UD M. Jambrišak	17	4,94
25.	Zajedno: izgradnja kvalitetnih odnosa škole i roditelja	Jelena Perak, Marija Roth Jelisavčić	12. i 13. veljače	UD M. Jambrišak	25	5
26.	Oboji svijet	Jelena Perak	11. siječnja		12	4,75
27.	Biti OK: dobrobit i mentalno zdravlje u školi	Marina Brkić, Ana Munivrana, Jelena Perak	2. i 3. travnja	Srednja škola Ivan Seljanec, Križevci	15	5
28.	Oboji svijet	Vanja Kožić Komar, Jelena Perak	8. veljače	UD M. Jambrišak	15	4,93
29.	Sretno dijete	Jelena Perak, Sara Strejček	19.-20. veljače	OŠ Darda, Darda	13	5

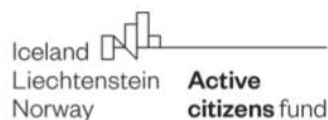
30.	Osnovni seminar medijacije	Marina Brkić, Eli Pijaca Plavšić	27.-28. veljače	Hotel Garden Hill, Velika Gorica	24	5
31.	Akademija vršnjačke medijacije	Igor Salopek	28. veljače	OŠ Brestje, Sesvete	22	4,55
32.	Osnovni seminar medijacije	Marina Brkić, Jelena Perak, Eli Pijaca Plavšić	7.-8. ožujka	POU Čakovec	27	4,91
33.	Zajedno: izgradnja kvalitetnih odnosa škole i roditelja	Jelena Perak, Marija Roth Jelisavčić	11. i 12. ožujka	POU Čakovec	21	4,7
34.	Osnovni seminar medijacije	Marina Brkić, Ana Munivrana	14. i 15. ožujka	UD M. Jambrišak	18	4,93
35.	Zajedno: izgradnja kvalitetnih odnosa škole i roditelja	Jelena Perak, Marija Roth Jelisavčić	24.-26. ožujka	OŠ Braće Bobetko, Sisak	20	5
36.	Napredni program medijacije	Marina Brkić, Ana Munivrana	11.-12. travnja	UD Hrvatski učiteljski konvikt	19	4,94
37.	Možemo to riješiti: sveobuhvatni pristup prevenciji nasilja u školi	Marina Brkić, Ana Munivrana, Eli Pijaca Plavšić	23.-24. travnja	Poduzetnički inkubator Velika Gorica	22	5
38.	Upravljanje razredom	Marina Brkić, Vanja Kožić Komar	26. travnja	RODA - Roditelji u akciji	12	4,1
39.	Biti OK: dobrobit i mentalno zdravlje u školi	Marina Brkić, Jelena Perak	29.-30. travnja	OŠ Lapad, Dubrovnik	24	4,27
40.	Možemo to riješiti: sveobuhvatni pristup prevenciji nasilja u školi	Marina Brkić, Eli Pijaca Plavšić	9.-10. svibnja	Gimnazija Čakovec	16	4,89
41.	Akademija vršnjačke medijacije	Igor Salopek	2. svibnja	OŠ Janka Leskovara, Pregrada	24	4,88
42.	Biti OK: dobrobit i mentalno zdravlje u školi	Ana Munivrana, Jelena Perak	16.-17. svibnja	Ured FSO-a	7	4,86
43.	Osnovni seminar medijacije	Marina Brkić, Ana Munivrana	23.-24. svibnja	Ured FSO-a	9	5

44.	Unapređenje praksi jednakosti, različitosti i inkluzije u organizacijama	Vanja Kožić Komar, Sara Strejček	21.-22. svibnja	RODA - Roditelji u akciji	14	
45.	Oboji svijet	Jelena Perak, Vanja Kožić Komar	24. lipnja	OŠ Belec	12	5
46.	Konferencija školske medijacije	Marina Brkić, Ana Munivrana, Jelena Perak, Marija Roth Jelisavčić	3. srpnja	Hotel Dubrovnik, Zagreb	88	4,97
47.	Sretno dijete: dobrobit i mentalno zdravlje u školi	Jelena Perak, Sara Strejček	28. lipnja	Srednja škola Glina	20	4,33
48.	Biti OK: dobrobit i mentalno zdravlje u školi	Ana Munivrana, Sara Strejček	21.-22. studenog	Ured FSO-a	7	5
49.	Sretno dijete	Ana Munivrana, Jelena Perak, Sara Strejček	24.-15. listopada	UD Novi Zagreb	9	5
50.	Zajedno: izgradnja kvalitetnih odnosa škole i roditelja	Jelena Perak, Marija Roth Jelisavčić	25.-26. studenog	Ured FSO-a	6	5
51.	Osnovni seminar medijacije	Marina Brkić, Helena Šikić	22.-23. kolovoza	OŠ Mladost, Jakšić	17	4,94
52.	Škole podrške	Ana Munivrana, Jelena Perak, Marija Roth Jelisavčić	14.-15. listopada		29	4,86
53.	Škole podrške	Ana Munivrana, Jelena Perak, Marija Roth Jelisavčić	4.-5. studenog	TIC Virovitica	25	4,95
54.	Kako unaprijediti uključenost, pravednost i poštivanje različitosti u radu s mladima?	Vanja Kožić Komar, Sara Strejček	3. prosinca	Hotel Dubrovnik, Zagreb	61	4,73
55.	Učionica podrške: poučavanje učenica i učenika iz skupina u nepovoljnom položaju	Jelena Perak, Biserka Šavara, Marina Brkić	5.-6. prosinca	Novigrad Podravski	21	4,83
56.	Učionica podrške: poučavanje učenica i učenika iz skupina u nepovoljnom položaju	Jelena Perak, Biserka Šavara, Marina Brkić	12.-13. prosinca	Virovitica	22	5

57.	Osnovni seminar medijacije	Marina Brkić, Jelena Perak	2.-3. prosinca	OŠ Ivana Gorana Kovačića, Vrbovsko	24	4,87
58.	"EDI-tirajmo" svoj rad s mladima: kako unaprijediti EDI prakse (jednakost, različitost i inkluziju) u školama	Vanja Kožić Komar, Sara Strejček	17. prosinca	Kuća Europe, Zagreb	42	4,84

Donatori 2024.

- Europska komisija (Erasmus+; Citizens, Equality, Rights and Values program;
DEAR: Development Education and Awareness Raising Program)
- Europski socijalni fond
- Active Citizens Fund
- Ured UNICEF-a za Hrvatsku
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
- Zaklada za razvoj civilnoga društva
- Grad Zagreb
- Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
- Kraš d.d.

Objavljene publikacije

Pravo u svakodnevici

1. Rodrigues, M., Carola, M. i Costa, P. (2024). Okvir kompetencija temeljne pravne pismenosti. Forum za slobodu odgoja.
2. Bajkuša, M. (ur.). (2024). Ozelenjavanje financijske pismenosti: obrazovni model za rad s mladima. Forum za slobodu odgoja.
 - Bajkuša, M. (ur.). (2024). Greening Financial Literacy: Educational Framework and Toolkit. „Greening Financial Literacy“ Project Partners.
 - Bajkuša, M. (ur.). (2024). Greening Financial Literacy – Bildungsrahmen und Toolkit. „Greening Financial Literacy“- Projektpartner
 - Bajkuša, M. (ur.). (2024). Greening Financial Literacy: Educational Framework and Toolkit. Εταίροι του Έργου Greening Financial Literacy.
3. Bajkuša, M. (ur.). (2024). Law in Everyday Life: Textbook. „Law in Everyday Life“ Project Partners.
 - Bajkuša, M. (ur.). (2024). Law in Everyday Life: libro di testo. Centro per lo sviluppo creativo Danilo Dolci.
 - Bajkuša, M. (ur.). (2024). Law in Everyday Life: Livret de l'étudiant. Pistes-Solidaires.
4. Bajkuša, M. (2024). Pravo u svakodnevici: program stručnog usavršavanja učitelja. Forum za slobodu odgoja.
 - Bajkuša, M. (2024). Law in everyday life: Professional Development Program for Teachers. „Law in Everyday Life“ Project Partners.
5. Bajkuša, M. (ur.). (2024). Pravo u svakodnevici: udžbenik. Forum za slobodu odgoja.
 - Bajkuša, M. (ur.). (2024). O direito na vida quotidiana: manual do aluno. INOVA+.
6. Bajkuša, M. i Kavain, V. (ur.). (2024). Pravo u svakodnevici: priručnik za učitelje. Forum za slobodu odgoja.
 - Bajkuša, M. i Kavain, V. (ur.). (2024). Law in Everyday Life: Manual for Teachers. „Law in Everyday Life“ Project Partners.
 - Bajkuša, M. i Kavain, V. (ur.). (2024). Law in Everyday Life: Manuale rivolto al personale docente. Centro per lo sviluppo creativo Danilo Dolci.
 - Bajkuša, M. i Kavain, V. (ur.). (2024). Law in Everyday Life: Manuel de l'Enseignant. Pistes-Solidaires.
 - Bajkuša, M. i Kavain, V. (ur.). (2024). O direito na vida quotidiana: manual para professores. INOVA+.

Ecoality: mladi za klimatsku i rodnu pravdu

7. Bajkuša, M. i Ivče Farnell, K. (ur.). (2024). Briga za planet: Ecoalityev vodič za mlade (M. Grundler, Prev.; prvo izdanje). Forum za slobodu odgoja.

Ready: Europsko građanstvo u praksi

8. Partneri projekta „READY“. (2024). EU Spremnije za diskusiju: ključne poruke i preporuke politike. Forum za slobodu odgoja.
9. Partneri projekta „READY“. (2024). Europsko građanstvo u praksi: jačanje aktivnog građanstva u europskim izborima i demokraciji (V. Kavain, prev.). Forum za slobodu odgoja.
10. Partneri projekta „READY“. (2024c). Laboratorij građanske participacije: aktivizam i participacija (V. Kavain, prev.). Forum za slobodu odgoja.

EDI GO: jednakost, ukljućivost, i razlićitost u radu s mladima

11. Koćić Komar, V. (2024). Smjernice za inkluzivni(ji) jezik. Forum za slobodu odgoja.
12. Alexandrou, G., Petersen-Leduc, C., Vuksan, K., Koćić Komar, V. i Strejćek, S. (2024). EDI GO Curriculum - Breaking Barriers, Building Bridges: The Trainer's Blueprint for EDI Success. KMOP – Education and Innovation Hub.
13. Pavlović, V., Alexandrou, G., Petersen, C., Garriga, A., Crescini, A., Bustamante Rosero, A. i Avarello, L. (2024). EDI Smjernice s preporukama: Okvir za uvođenje jednakosti, razlićitosti i inkluzije u organizacije. Forum za slobodu odgoja.
14. Pavlović, V., Alexandrou, G., Petersen, C., Garriga, A., Crescini, A., Martinez, M. i Avarello, L. (2024). EDI alat za samovrednovanje politika i praksi jednakosti, razlićitosti i inkluzije unutar organizacija koje rade s mladima. Forum za slobodu odgoja.

Sirius mreža: prava djece migrantskog porijekla u obrazovanju

15. Yilmaz, S. (2024). SIRIUS WATCH 2024: Towards Better Data for Migrant Education: A Mapping of Data Availability in 14 EU Member States. SIRIUS – Policy Network on Migrant Education.

Zelena finansijska pismenost

16. Younis, L. i Strejćek, S. (2024). Zelena finansijska pismenost: mini lekcije. Forum za slobodu odgoja.

Forum za slobodu odgoja 2024.: Oboji svijet dodjela nagrada

Financijski izvještaj za 2024. godinu

PRIHODI	EUR
1. Prihodi iz državnog proračuna	16.263,05
2. Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (gradovi, županije)	25.387,45
3. Prihodi iz državnog proračuna za EU projekte	0,00
4. Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (gradovi, županije) za EU projekte	0,00
5. Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	148.736,94
6. Prihodi od institucija i tijela EU	0,00
7. Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	85.922,75
8. Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba za EU projekte	153.460,48
9. Prihodi od financijske imovine	64,62
10. Prihodi od članarina	0,00
11. Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	44.243,47
12. Ostali nespomenuti prihodi	3.470,67
PRIHODI UKUPNO 2024.	477.549,43

RASHODI	EUR
1. Plaće za redovan rad	233.808,54
2. Doprinosi na plaće	31.154,34
3. Naknade troškova radnicima	14.270,45
4. Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	7.764,46
5. Rashodi za usluge	92.616,06
6. Rashodi za materijal i energiju	5.743,85
7. Ostali nespomenuti materijalni rashodi	3.575,88
8. Rashodi amortizacije	4.310,06
9. Ostali financijski rashodi	1.486,12
10. Donacije - rashodi (obaveze prema partnerskim organizacijama)	99.318,54
11. Ostali nespomenuti rashodi	2.740,02
RASHODI UKUPNO 2024.	496.788,32
VIŠAK/MANJAK	19.238,89

Forum za slobodu odgoja osnovan je 21. prosinca 1992. godine, a registriran 9. lipnja 1998. godine.

Godina 2024. bila je **32. godina djelovanja.**

Upravni odbor

dr. sc. Mladen Domazet, predsjednik
dr. sc. Tea Pavin Ivanec, članica
Marija Roth, članica
Davorka Pekišić, članica
Lana Jurko, članica

Voditelji:ce programa i projekata

Voditeljica programa „Medijacija“
Marina Brkić

Koordinatorica školskih preventivnih programa
Jelena Perak

Voditeljice projekata u programu „Razvoj osobnih i
socijalnih kompetencija“
Vanja Kožić Komar

Voditeljice projekata u programu „Demokratizacija škola“
Leila Younis
Katarina Ivčec Farnell

Volonterke i volonteri 2024.

Marko Balaško
Anamarija Karin
Lea Maria Krznarić
Nikolina Barišić

Izvršna tijela

Izvršna direktorica

Ana Munivrana
Voditeljica programa „Razvoj osobnih i
socijalnih kompetencija“

Direktor financija

Denis Čihor

Direktor razvoja i programa

Mario Bajkuša
Voditelj programa „Demokratizacija
škola“

Voditeljica projektnih financija

Ivana Lacko

Voditeljica ureda

Martina Nekić

Pripravnici:e

Sara Strejček
Vlaho Kavain

